

NORGES HØYESTERETT

Den 12. januar 2023 ble det av Høyesteretts ankeutvalg med dommerne Webster, Bergh og Høgetveit Berg i

HR-2023-96-U, (sak nr. 22-153627STR-HRET), straffesak, anke over dom:

A (advokat Cathrine Anahi Bang)

mot

Påtalemyndigheten

truffet slik

B E S L U T N I N G :

(1) Saken gjelder lagmannsrettens lovanvendelse og saksbehandling i straffesak om heleri.

(2) Den 28. desember 2021 ble det tatt ut følgende tiltale mot A:

«Straffeloven § 332

for å ha mottatt eller skaffet seg eller andre del i utbytte av en straffbar handling. Likestilt med utbytte er en gjenstand, fordring eller tjeneste som trer istedenfor det.

Grunnlag:

Forut for onsdag 28. oktober 2020 i ----- 00 i Oslo, mottok eller skaffet han seg kr. 98 500,- i kontanter, som var utbytte av en eller flere straffbare handlinger.»

(3) Kontantbeløpet ble funnet i forbindelse med ransaking i en leilighet i ----- 00. Pengene lå i en jakke som tilhørte A.

(4) Ved Oslo tingretts dom 28. februar 2022 ble A frifunnet. Rettens flertall, meddommerne, kom til at det ikke kunne utelukkes at pengene stammet fra lovlige kilder. Fagdommeren stemte for domfellelse.

(5) Etter anke fra påtalemyndigheten avsa Borgarting lagmannsrett 26. august 2022 dom med slik domsslutning:

- «1. A, født 00.00.1994, dømmes for overtredelse av straffeloven § 332 til fengsel i 60 – seksti – dager. Dette er en tilleggsdom til Eidsivating lagmannsretts dom 7. april 2022. Til fradrag i straffen kommer 2 – to – dager for utholdt varetekt.

2. A, født 00.00.1994, dømmes til å tåle inndragning av 98 500 – nittiåttetusenfemhundre – kroner til fordel for statskassen, jf. straffeloven § 67, jf. § 75.

3. Saksomkostninger idømmes ikke.»

- (6) Under ankeforhandlingen gjorde forsvareren på vegne av A gjeldende at ransakingen i leiligheten i ----- 00, og også ransakingen av en bil som A kjørte da han ble stoppet av politiet tidligere samme dag, var ulovlig. Det ble gjort gjeldende at funnene fra politiets ransaker, herunder kontantbeløpet, måtte avskjæres som bevis fordi de var ulovlig ervervet.
- (7) Lagmannsretten kom til at A var utsatt for ulovlige ransaker, men at funnene fra ransakingene ikke skulle avskjæres som bevis. Lagmannsretten uttalte i dommen at det heller ikke var grunnlag for å redusere straffen som følge av at A var blitt utsatt for ulovlige ransaker.
- (8) A har anket lagmannsrettens dom til Høyesterett. Anken gjelder lovanvendelsen og saksbehandlingen.
- (9) Det er anført som lovanvendelsesfeil at lagmannsretten har anvendt vilkårene for bevisavskjæring feil. Som saksbehandlingsfeil er det anført at lagmannsrettens begrunnelse er mangelfull på flere punkter.
- (10) Påtalemyndigheten har anført at det ikke foreligger feil ved lagmannsrettens lovanvendelse eller saksbehandling.
- (11) Høyesteretts ankeutvalg besluttet 28. oktober 2022 å utsette behandlingen av anken i medhold av straffeprosessloven § 17 andre ledd inntil det forelå endelig avgjørelse fra Høyesterett i sak nr. 22-114257STR-HRET og 22-114263STR-HRET, som gjaldt tilsvarende rettsspørsmål. Høyesterett avsa 20. desember 2022 dom i sakene, se henholdsvis HR-2022-2420-A og HR-2022-2421-A. Partene har fått anledning til å uttale seg om avgjørelsens betydning for den foreliggende saken.
- (12) A har gjort gjeldende at Høyesterett ikke tidligere har behandlet spørsmål om bevisavskjæring som følge av ulovlig ransaking av en *tredjemann*, og at det derfor ikke er klart at anken ikke vil føre frem.
- (13) Påtalemyndigheten har anført at lagmannsrettens avgjørelse i denne saken er helt i tråd med HR-2022-2420-A, og at det er klart at anken ikke vil føre frem, slik at anken må nektes fremmet.
- (14) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker:
- (15) A har ankerett til Høyesterett, siden han ble frifunnet i tingretten, men domfelt i lagmannsretten. Anken kan dermed bare nektes fremmet dersom ankeutvalget enstemmig finner det klart at anken ikke vil føre frem, jf. straffeprosessloven § 323 første ledd tredje punktum. Nektelsesbeslutningen må begrunnes, jf. § 323 andre ledd andre punktum.
- (16) A har gjort gjeldende at det foreligger feil ved lagmannsrettens lovanvendelse og saksbehandling ved at reglene om bevisavskjæring er anvendt feil, og ved at retten ikke har tatt stilling til om det forelå en såkalt tredjemannsransaking.

- (17) Lagmannsretten har bygd på at ransakingen av leiligheten i ----- 00 var ulovlig. Dette er ikke bestridt av påtalemyndigheten, verken under forhandlingene i lagmannsretten eller for Høyesterett.
- (18) Adgangen til å føre bevis som er fremskaffet ved ulovlig ransaking er utførlig drøftet i Høyesteretts dom HR-2022-2420-A avsnitt 20 til 35. Det klare utgangspunktet er at eventuelle feil ved innhenting av bevis ikke er til hinder for at beviset føres. Ankeutvalget kan ikke se at det er omstendigheter ved denne saken som gir grunn til å fravike dette utgangspunktet.
- (19) A har vist til at det var hans kjæreste som disponerte leiligheten i ----- 00, og at han ikke bodde der. Ut fra dette gjøres det gjeldende at det var tale om en såkalt tredjemannsransaking, som bare kan gjennomføres dersom vilkårene i straffeprosessloven § 192 tredje ledd er oppfylt. Påtalemyndigheten har anført at leiligheten i realiteten også var As bolig.
- (20) Lagmannsretten fant det ikke nødvendig å ta stilling til dette spørsmålet. Etter ankeutvalgets syn utgjør dette ikke noen feil. Retten har bygd på at den gjennomførte ransakingen var ulovlig. For spørsmålet om pengebeløpet likevel kan føres som bevis, er det her ikke avgjørende om ransakingen også er skjedd i strid med straffeprosessloven § 192 tredje ledd. Ankeutvalget viser i denne sammenheng til at føring av beviset, penger funnet i en jakke som tilhørte A, uansett ikke innebærer noen fortsatt rettskrenkelse overfor hans kjæreste.
- (21) Etter dette kan ankeutvalget ikke se at det foreligger noen feil ved lagmannsrettens lovanvendelse eller saksbehandling knyttet til spørsmålet om bevisavskjæring.
- (22) Som feil ved lagmannsrettens domsgrunner er det videre anført at retten ikke tar stilling til hvor stor del av pengebeløpet som stammer fra ulovlige kilder. Det heter i lagmannsrettens dom at «lagmannsretten [finner] det bevist utover enhver rimelig tvil at det kan utelukkes at pengene helt eller delvis kan stamme fra lovlige kilder». Lagmannsretten har altså funnet det bevist at beløpet i sin helhet har ulovlig opphav. Det er ingen feil ved lagmannsrettens dom på dette punkt.
- (23) Høyesteretts ankeutvalg finner det etter dette enstemmig klart at anken ikke vil føre frem, jf. straffeprosessloven § 323 første ledd tredje punktum. Anken reiser heller ikke spørsmål av betydning utenfor den foreliggende sak, og det er heller ikke av andre grunner særlig viktig å få saken prøvd i Høyesterett, jf. straffeprosessloven § 323 første ledd andre punktum. Anken må derfor nektes fremmet.

S L U T N I N G

Anken nektes fremmet.

Espen Bergh
(sign.)

Bergljot Webster
(sign.)

Borgar Høgetveit Berg
(sign.)